

THÔNG TIN VỀ NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI VỀ LÝ LUẬN VÀ HỌC THUẬT CỦA LUẬN ÁN

Họ & tên NCS: Nguyễn Đức Huân

MSNCS: 1722003

Thuộc chuyên ngành:

Khoá: 2017 - 2020

Tên luận án: **Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học các môn Khoa học tự nhiên theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh trung học cơ sở.**

Người hướng dẫn chính: PGS. TS Vũ Trọng Rỹ

Người hướng dẫn phụ: PGS. TS Ngô Anh Tuấn

Cơ sở đào tạo: Trường Đại Học Sư Phạm Kỹ Thuật Thành Phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt những đóng góp mới về lý luận và học thuật của luận án:

Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Khoa học tự nhiên theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh trung học cơ sở là một trong những hướng đi tích cực, cụ thể để góp phần phát triển năng lực ở học sinh. Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học là một trong những nội dung cụ thể của đổi mới, cải tiến phương pháp dạy học, là một trong những con đường chủ đạo để phát triển năng lực học sinh, kết quả nghiên cứu tổng quan cho thấy có khá nhiều nghiên cứu về tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Khoa học tự nhiên ở trường trung học cơ sở. Tuy nhiên, các nghiên cứu về tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Khoa học tự nhiên theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh theo một quy trình cụ thể vẫn còn thiếu cần được nghiên cứu bổ sung.

Luận án đã thể hiện rõ có sự phát triển lí luận tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học theo tiếp cận năng lực. Cụ thể, đã bổ sung, làm rõ một số khái niệm cơ bản của hoạt động trải nghiệm trong dạy học theo tiếp cận năng lực, như hoạt động trải nghiệm trong dạy học; tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học; năng lực giải quyết vấn đề, ... Vận dụng mô hình học tập trải nghiệm của D.A Kolb vào tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Khoa học tự nhiên Chương trình giáo dục phổ thông 2018 theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh trung học cơ sở; Xác định cấu trúc của năng lực giải quyết vấn đề với bốn kỹ năng thành phần và 15 chỉ số hành vi, trên cơ sở đó mô tả đường phát triển năng lực giải quyết vấn đề từ thấp đến cao của học sinh trung học

cơ sở, đồng thời xác định các biểu hiện về năng lực giải quyết vấn đề mà môn Khoa học tự nhiên có thể hình thành và phát triển cho học sinh trung học cơ sở.

Kết quả khảo sát, phân tích thực trạng về tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Khoa học tự nhiên theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh trung học cơ sở khu vực phía Nam cho thấy: Hoạt động chính trong các tiết học môn Khoa học tự nhiên hiện nay chủ yếu tập trung vào nghe giảng, ghi chép và học thuộc ghi nhớ, thỉnh thoảng có trao đổi nhóm, còn hoạt động trải nghiệm tập trung chủ yếu ở những học sinh năng động, có học lực từ khá, giỏi trở lên, mức độ nhận thức của học sinh không đồng đều, trong lớp nhiều học sinh còn thụ động, chưa chú ý, chưa tích cực hoạt động, ỷ lại vào các bạn khác không chấp hành phân công nhiệm vụ nên đạt hiệu quả của việc học tập qua hoạt động trải nghiệm vẫn chưa thật sự cao.

Do đó, luận án đề xuất quy trình tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Khoa học tự nhiên theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh trung học cơ sở là rất cần thiết, quy trình gồm 4 bước: (1) *Tổ chức cho học sinh trải nghiệm, chuyển giao vấn đề học tập*; (2) *Tổ chức cho học sinh phân tích, làm rõ vấn đề học tập*; (3) *Tổ chức cho học sinh giải quyết vấn đề học tập, rút ra bài học mới*; (4) *Tổ chức cho học sinh vận dụng, đánh giá*. Thiết kế kế hoạch bài dạy minh họa, tiến hành thực nghiệm sư phạm hai lần quy trình tổ chức hoạt động trải nghiệm đã đề xuất tại hai trường trung học cơ sở trong năm học 2021 - 2022. Kết quả thực nghiệm đã chứng minh được giả thuyết “Nếu tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Khoa học tự nhiên theo quy trình dựa vào bốn bước học tập trải nghiệm của David A.Kolb thì sẽ góp phần nâng cao chất lượng dạy học theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh trung học cơ sở”.

Từ kết quả thực nghiệm sư phạm cho thấy quy trình tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Khoa học tự nhiên theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh trung học cơ sở có tính khoa học, dễ áp dụng, giáo viên có thể vận dụng thường xuyên trong dạy học các môn nói chung và môn Khoa học tự nhiên nói riêng, mang lại hiệu quả tốt góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Khoa học tự nhiên, đáp ứng yêu cầu của Chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 09 tháng 09 năm 2023

Nghiên cứu sinh

(Ký và ghi rõ họ tên)

Nguyễn Đức Huân

INFORMATION ABOUT NEW CONTRIBUTIONS

ABOUT THE THEORY AND ACADEMIC OF THE THESIS

PhD candidate : Nguyen Duc Huan

Fellows code: 1722003

Major : Education Science

Major code: 2017 - 2020

Dissertation title: Organizing experiential activities in teaching natural science subjects in the direction of developing problem-solving capacity for junior high school students.

Supervisor one : PGS. TS Vu Trong Ry

Supervisor two : PGS. TS Ngo Anh Tuan

Training facilities: Ho Chi Minh City University Of Technology And Education

Summary of theoretical and academic contribution of the dissertation:

Organizing experiential activities in teaching Natural Sciences in the direction of developing problem-solving capacity for secondary students is one of the positive and specific directions to contribute to developing secondary student's capacity. Organizing experiential activities in teaching is one of the specific contents of innovating and improving teaching methods, and is one of the main ways to develop student's capacity. Overall research results shows that there are many studies on the organization of experiential activities in teaching Natural Sciences in secondary schools. However, researches on organizing experiential activities in teaching Natural Sciences in the direction of developing problem-solving capacity for students according to a specific process is still lacking and needs researching to supplement.

The thesis has clearly demonstrated the development of theory for organizing experiential activities in teaching according to the competency approach. Specifically, some basic concepts of experiential activities in teaching according to the competency approach have been added and clarified, such as experiential activities in teaching; organize experiential activities in teaching; problem-solving capacity, ... Applying D.A Kolb's experiential learning model to organize experiential activities in teaching Natural Sciences 2018 general education program towards developing problem-solving capacity for secondary students; Determine the structure of problem-solving capacity with four component skills and 15 behavioral indicators, on that basis to describe the development of problem-solving capacity from low to high for secondary students, and at the same time identify manifestations of problem-solving capacity that Natural Sciences can form and develop for secondary students.

Survey results and analysis of the current situation of organizing experiential activities in teaching Natural Sciences in the direction of developing problem-solving capacity for secondary students in the Southern region show that: main activities in Natural Science classes mainly focus on listening to teachers, taking notes and memorizing, a little bit group discussions, while experiential activities focus mainly on students who are active, have from good to excellent grade, students' cognitive level is uneven, many students are passive, not pay attention, rely on other students and not comply the assignment, so the effectiveness of learning through experiential activities is still not really high.

Therefore, the thesis proposes a process for organizing experiential activities in teaching Natural Sciences in the direction of developing problem-solving capacity for secondary students, which is very necessary, the process includes 4 steps : (1) *Organise experience and transfer learning problems*; (2) *Analyze and clarify learning problems*; (3) *Solve learning problems and draw new lessons*; (4) *Apply and evaluate*. Design an illustrative lesson plan, conduct pedagogical experiments twice on the proposed process of organizing experiential activities at two secondary schools in the 2021 - 2022 school year. The experimental results have proven Hypothesis "If we organize experiential activities in teaching Natural Sciences according to a process based on David A.Kolb's four steps of experiential learning, it will contribute to improving the quality of teaching towards developing problem-solving capacity for secondary students".

Based on the results of pedagogical experiments, it shows that the process of organizing experiential activities in teaching Natural Sciences in the direction of developing problem-solving capacity for secondary students is scientific and easy to apply, teachers can regularly apply it in teaching subjects in general and Natural Sciences in particular, and bringig good results, contributing to improve the quality of teaching Natural Sciences, meeting the requirements of 2018 general education curriculum.

HCMC, 09/09/2023

PhD candidate

(Sign and name)

Nguyen Duc Huan